

Opłata za pobyt w schronisku dla bezdomnych

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: piątek, 11, wrzesień 2020 09:06

Patrycja Grebla-Tarasek

Odsłony: 2748

Rzecznik Praw Obywatelskich ma wątpliwości co do sposobu ustalania przez niektóre rady gminy odpłatności za pobyt w schroniskach dla osób bezdomnych. Zbyt wysokie opłaty powodują niechęć do schronisk i pogłębiają problem bezdomności zamiast go rozwiązywać.

Prawo do schronienia jest jedną z form świadczeń niepieniężnych z zakresu pomocy społecznej. Według ustawy o pomocy społecznej istotą tego prawa jest przyznanie tymczasowego miejsca noclegowego. Ośrodkami wsparcia na gruncie ustawy są schroniska dla osób bezdomnych, a pobyt w nich jest odpłatny. Opłatę ustala podmiot kierujący w uzgodnieniu z osobą kierowaną, uwzględniając przyznany zakres usług.

Osoby nie ponoszą opłat, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty kryterium dochodowego. Prawo precyzuje tylko odpłatność tych osób. Pozostawia zaś gminie swobodę do ustalenia wysokości opłat pozostałych osób. Jediną wskazówką dla rad gminy lub powiatu jest obowiązek dopełnienia wymogu samodzielnego doboru kryteriów odpłatności. Nie oznacza to jednak niczym nieskrępowanej swobody.

W ocenie Rzecznika brak ustawowego sprecyzowania wysokości odpłatności za pobyt w schronisku dla bezdomnych osób, których dochód przekracza kryterium dochodowe, skutkuje wadliwym przyjęciem przez rady gmin, że dopuszczalne jest wobec tej grupy ustalenie innej, niż dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie, podstawy naliczania odpłatności.

Prowadzi to do ustalenia w sposób różny zasad odpłatności w obrębie tej samej grupy osób. Rady gmin pomijają, że ustawodawca w stosunku do osób w kryzysie bezdomności ustalił, że to dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie stanowi podstawę naliczania opłaty za schronienie, precyzując maksymalne wysokości opłaty.

Odmienne niż oparte na kryterium dochodu ustalenie zasad odpłatności za pobyt w schroniskach osób dotkniętych bezdomnością, których dochód przekracza określone kryterium dochodowe, a wielkość przekroczenia nie ma znaczenia zdaniem RPO prowadzi do naruszenia konstytucyjnej zasady równości wobec prawa oraz pozostaje w kolizji z ustawą.

Źródło: [RPO](#)